

Zápis jednání pracovní skupiny OS – 10. 12. 2025, 11:00, online

Žaneta Procházková	UK
Aleš Mučka	VŠB-TUO
Martin Ouřada	UK
Kateřina Kosnarová	UK
Yuliia Leshchenko	UK
Michaela Volná	OU
Šárka Kostecká	OU
Lenka Hrdličková	ČVUT
Tobiáš Kolmačka	AV ČR
Kristýna Rýznarová	ČZU
Lucie Melicharová	UPCE
Soňa Fryščáková	ČVUT
Jana Bystroňová	VŠCHT
Martin Černý	ČVUT
Tomáš Inspektor	VŠB
Barbora Pincová	VŠE
Dagmar Hanzlíková	UK
Eva Špillingová	EOSC-CZ/MU
Eliška Vavrečková	OU
Ludvík Steiner	TUL
Marcel Nový	JČU

Kristina Rumpíková	ZČU
Anna Tůmová	UK
Tereza Ircingová	VŠE
Kristýna Zychová	ČZU
Pavla Martinková	MU
Barbora Kubátová	UHK
Matyáš Hiřman	UK
Barbora Tučková	VUT
Blanka Farkašová	MU
Richard Waisser	ČZU
Alžběta Karolyiová	MU
Hana Vlčková	ZČU
Lenka Špičánová	MU
Jana Nguyen Baluchová	MU
Klára Čapková	ZČU
Hana Vlčková	ZČU
Miriam Motouk	ČZU
Radomir Sztwiertnia	UPOL
Michaela Bežová	NK
Hana Pechová	UPOL

Host VV AKVŠ: Radka Římanová (UK, grant PS OS)

Host PS OS: Hana Šilha Machová (PID-NTK)

Novinky z EOSC CZ

- Ve dnech 2.-3.12. proběhla v Ostravě Národní konference EOSC CZ, nazvaná Long Live Research Data. Konference se zúčastnilo 100 osob na místě a 50 online. Program se soustředil převážně na výzkumná data a komplexní práci s nimi, včetně získávání kompetencí pro tuto práci. První konferenční den byl členěn do tří sekcí: Nástroje pro správu dat, Příběhy (opětovného) využití dat a Rozvoj datových dovedností. Každá sekce byla tvořena úvodní přednáškou keynote speakera, následovanou několika rychlými lightening talky a otevřenou panelovou diskusí, do níž velmi aktivně přispívalo i publikum. První den byl zakončený soutěžní poster session, v níž se autoři 15 posterů ucházeli o ocenění publikem v každé soutěžní sekci (Use-case sekundárního využití výzkumných dat, Vlastní FAIR výzkumná data, Use-case tvorby / využití / propagace nástrojů a služeb Národní datové infrastruktury)

(NDI). Vítěz soutěže o nejlepší poster, vybraný členy odborné komise, získal finanční ocenění a prostor pro vlastní výpočty na superpočítači v Ostravě. Sborník abstraktů, stejně tak jako booklet posterů je k dispozici na webu eosc.cz.

Druhý konferenční se konala sekce "Mladí výzkumníci" a "Repo builders". Očekáváme, že na tento workshopový formát navážeme i v rámci dalších konferencí v rámci iniciativy EOSC CZ, například na plánovanou konferenci Open Science II, jejíž termín je plánován na květen 2026.

- **Projekt OSII** – byl podepsán právní akt. Koordinátor s MŠMT iteruje metodiku k minizáměrům, proto dochází k posunu jejich vyhlášení – termín bude zveřejněn na webu eosc.cz v sekci Projekty – Open Science II - Minizáměry. Stále probíhá nábor hodnotitelů pro hodnocení výzev minizáměrů, a to skrze elektronický registrační formulář zveřejněný na tomto webu, na záložce Nábor hodnotitelů.
- **Projekt OSIII** – výzva cílí na rozvoj lidských kapacit v oblasti FAIR dat a otevřené vědy na českých výzkumných institucích. Aktuálně do 10.12. probíhá mapování absorpční kapacity Open Science III na způsobilých institucích. Pro sdílení informací byla vytvořena odpovídající sekce na webu eosc.cz. Pro naplnění maximálního potenciálu výzvy pro vědce na jednotlivých institucích uspořádal projekt EOSC CZ webinář, na kterém byl představen obsah dotazníku a výzva byla dána do kontextu iniciativy EOSC CZ. Prezentace z webináře je dostupná na webu. Na základě výsledků tohoto mapování MŠMT vypíše výzvu Open Science III a poté bude možné připravovat jednotlivé projekty. Každá instituce bude moci požádat pouze o jeden souhrnný projekt složený z několika výstupů (vybraných z katalogu, viz zmíněný webinář). Výstupy budou propojeny s typovými pracovními pozicemi, financování proběhne formou zjednodušeného financování. Finance bude možné čerpat pouze na personální kapacity, nikoliv hardware nebo investice.
- **Nový druh výsledku T – Digitální kolekce dat** – V rámci aktualizace Metodika hodnocení výzkumných organizací (Metodika 2025+) byl schválen nový druh výsledku T - Digitální kolekce dat. Díky tomu bude možné do RIV vykazovat výzkumná data, která splňují definici výsledku, jako výsledek výzkumné práce. Na výzkumná data tak nebude nahlíženo pouze jako např. na doprovodnou součást odborných článků. Pro zjednodušení vykazování do IS VaVal a zlepšení dohledatelnosti digitálních kolekcí dat bude výstup typu T přímo napojen na Národní metadatový adresář, který je integrální součástí Národní datové infrastruktury a do něhož jsou automaticky sbírána metadata všech datových sad z repozitářů v Národní repozitářové platformě.

Novinky z Národního centra pro perzistentní identifikátory

- Členským institucím ORCID jsou postupně rozesílány seznamy duplicit (RIV, data 2023-2024)
- [DSpace-CRIS](#) je první volně dostupné open-source rozšíření DSpace pro správu výzkumných dat a informací. Umožňuje členským organizacím snadné propojení s ORCID iD výzkumníků, aktualizace afiliací a vzdělání a také přidávání publikací a financování.
 - Lucie Melicharová (UPCE): Od příštích verzí DSpace (10 a 11) bude docházet ke slučování DSpace a DSpace CRIS
- Přehled integrací členských institucí NC ORCID aktuálně k dispozici [zde](#)
- Možnost uspořádat webinář, školení pro výzkumníky (v minulém měsíci proběhl pro Eli Beamlines, ČZU)

- Vytváříme metodické pokyny k použití perzistentních identifikátorů v repozitářích Národní datové infrastruktury
- PIDfest 2026 se bude konat 27. – 29. října 2026 v Nizozemském centru pro biodiverzitu Naturalis v Leidenu

Open Science Week 2025

- Proběhla reflexe OSW
- Příprava zveřejnění záznamů a prezentací
- 2026 – nový organizační tým – prosíme o zapojení dalších členů PS OS – schůzka organizačního týmu potřeba z kraje roku
 - Rozešleme Forms k přihlášení do organizačního týmu

Bibliotheca Academica 2025

- Děkujeme členům PS OS za spolupráci při přípravě prezentace: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17658885>
- [BA2026](#): 4.–5. listopadu 2026 ve Zlíně

Pracovní skupina hledá vedoucí/vedoucího

- **Přihlášení kandidátů**
 - Přihlášený kandidát Martin Ouřada z Univerzity Karlovy.
 - Nikdo jiný se nepřihlásil.
- **Představení kandidátů**
 - Došlo k představení kandidáta Martina Ouřady a byl poskytnut prostor pro otázky členů PS OS na Martina.
- **Hlasování** (celkem hlasovalo 37 osob)
 - **Ano: 33**
 - Ne: 0
 - Zdrželi se: 4
- Otevření diskuse nad formátem zástupců vedoucí/vedoucího -> pokračování leden 2026

Aktuality z VV

- 3.12. setkání ředitelů AKVŠ + jednání VV
 - **Úkol VV pro PS OS – v roce 2026 se aktivně zapojit do [SPARC Europe](#)** (do pracovní skupiny SPARC, do přípravy nějakého materiálu, vyjet na konferenci s členskou slevou apod. = vykázat nějakou aktivní výhodu členství)
 - Pokyn VV k přípravě zprávy 2025 a plánu 2026
 - Pokyn informovat VV o vypořádání komentářů stanoviska
- **Příprava zprávy o činnosti 2025 + plánu na 2026 včetně rozpočtu**
 - součinnost PS OS při komentování zprávy a plánu => deadline 7.1. na schůzce PS OS
 - **Zpráva za rok 2025: [PSOS-Zpráva 2025.docx](#)**
- Aktualita do newsletteru AKVŠ - deadline 10.12 do 13:00: OSW poděkování, info o záznamech a prezentacích, sociálních sítích, krátké shrnutí budoucnosti

Stanovisko o otevřené vědě PS OS

- Autorský tým děkuje skupině za připomínkování

- Autorský tým do 13.1. zapracuje připomínky, bude informovat VV a domluví společnou schůzku

Různé

- [328/2025 Zákon o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí](#) – novinky z institucí?
 - ŽP: bude dále diskutováno po Novém roce
- Myslet na obnovení otázky OAPEN / DOAB, už se řešilo a dával se podklad: [20251029 schuze podklad-OAPEN and DOAB Library Support.pdf](#) (Týna Z.)
- OP JAK Návraty – diskutovat po Novém roce
 - ČZU: Předpokládané zahájení realizace návratových grantů: 1. 5. 2026 (Zahájení příjmu žádostí: 1. 12. 2025) – takže už máme podklady zpracovány (více informací Miriam Moutouk ČZU), vše dostupné na webu: <https://www.czu.cz/cs/r-7212-veda-a-vyzkum/r-21553-navraty-na-czu> (Metodika OS: <https://www.czu.cz/dl/150241?lang=cs>, Zadávací dokumentace: <https://www.czu.cz/dl/150272?lang=cs>)
 - UK: Informace k open science na webu: <https://openscience.cuni.cz/OSCI-308.html>, obecné informace k Návratům na webu projektového oddělení <https://opp.cuni.cz/OPP-145.html>
- Žaneta Procházková děkuje PS OS za skvělou spolupráci v minulých dvou letech a přeje hodně úspěchů do roku 2026.

Příští schůzka PS OS

- 7. ledna od 11:00 na MS Teams